

دریادلان مهندسی رزمی

لشکر ۴۳ امام علی (ع)

در عملیاتهای جنوب

تهیه و تدوین: علی سامعی

سرشناسه: سمیعی، علی، ۱۳۳۷ -
 عنوان و نام پدیدآور: دریادلان مهندسی رزمی لشکر ۴۳ امام علی (ع) در عملیات جنوب/مؤلف علی سمیعی.
 مشخصات نشر: رشت: کدیور، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری: ۴۳۲ ص؛ ۲۹×۲۲ س.م.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۴۱-۰۲-۰۰
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 موضوع: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی. لشکر چهل و سه امام علی (ع)
 موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ -- مهندسی و ساختمان سازی
 موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ -- خاطرات
 موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ -- شهیدان
 موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ -- عملیات والفجر ۸
 موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ -- عملیات کربلای ۴
 موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ -- عملیات کربلای ۵
 رده بنده سنگ: ۱۳۹۴ ۱۳۸۵۴/۶ DSR
 رده سی دی: ۹۵۵/۰۸۴۳
 شماره کتبشناسی ملی: ۴۰۶۵۰۱۷

دریادلان مهندسی رزمی لشکر ۲۳ امام علی (ع) در عملیاتهای جنوب

تدوین: علی سمیعی

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

ستادکنگره ملی ۸۰۰۰ شهید استان گیلان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۴۱-۰۲-۰۰

طرح عکس روی جلد: حامد(جواد) سمیعی

مشاور هنری: سهیل لطفی / چاپ نگین

نوبت و تاریخ چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۴

قیمت: ۳۰/۰۰۰ تومان

فهرست مطالب:

پیش گفتار ۰۸

بخش اول :

ماموریت ها، لشکر مهندسی رزمی ۴۳ امام علی (ع) ۱۳

مصاحبه با سردار سرتیپ پاسدار مجید بحرینی ۱۴

اشعار آغاز جنگ حماسی ۱۹

زمینه تجاوز ۲۱

تحركات سیاسى و ایدایى عراق ۲۳

تجاوز عراق و پاسخ نیروی هوایی ایران ۲۶

عملیات غرور آفرین کمان ۹۹ ۲۸

حملات سراسری عراق به ایران اسلامی ۳۱

حماسه مقاومت خرمشهر ۳۶

مصاحبه با سردار سرتیپ پاسدار مجید برزمهری ۴۲

در انتظار عملیات گسترده ۴۹

عملیات ام الرصاص ۵۱

عملیات والفجر (۸) ۵۳

عوامل انتخاب منطقه ۵۳

وضعیت جوی و مشخصات طبیعی منطقه ۵۵

موانع عملیات ۵۶

۵۸	عملیات قریب
۵۸	آرامش قبل از طوفان
۶۰	عبور از اروند
۶۱	آغاز طوفان والفجر (۸)
۶۲	آزادی شهر فاه
۶۹	شکست وارد ریاست جمهوری عراق
۷۴	بازتاب عملیات والفجر ۸ در هفته اول
۷۹	دفع پاتک های دشمن ، مقابله رزمندگان
۸۵	نتایج عملیات
۸۹	بازتاب عملیات والفجر (۸) (مرحله اول)
۹۶	نظر برخی از رزمندگان اسلام در مورد عملیات والفجر (۸)
۹۹	علل موفقیت عملیات والفجر (۸)
۱۰۱	عملیات کربلای (۴)
۱۰۳	عملیات کربلای (۵)
۱۰۴	خطوط پدافندی منطقه عملیاتی کربلای (۵)
۱۰۴	خطوط دفاعی شلمچه (حد فاصل جزیره بوآرین و جنوب پنج ضلعی).....
۱۰۶	پنج ضلعی در کربلای (۵)
۱۰۷	آخرین ساعات قبل از عملیات
۱۰۹	آغاز عملیات
۱۱۰	صدام در دام کربلای (۵)

۱۱۴	مرحله دوم عملیات کربلای (۵)
۱۱۶	سقوط دژ فولادین بصره
۱۲۷	مرحله سوم کربلای (۵)
۱۳۲	نتایج عملیات
۱۳۵	بازتاب عملیات کربلای (۵)
۱۴۹	کربلای (۵) از نگاه خبرنگاران خارجی

بخش دوم :

۱۵۲	مصاحبه با سرهنگ پاسدار محمد حیدری منش
۱۵۹	همراه با کربلایی سید علی هاشمی فرماده یگان دریایی
۱۷۱	تقسیم نیروها
۱۷۲	اقدامات مقدماتی عملیات ام الرصاص
۱۷۷	آغاز عملیات ایدایی ام الرصاص
۱۸۴	عملیات والفجر هشت (۸)
۱۹۴	استراتژی دفاع متحرک عراق (سقوط مهران)
۱۹۶	آزادی مهران
۱۹۶	تانک های تی ۷۲ اسیر بولدورهای مهندسی رزمی
۱۹۷	پاییز ۶۵
۱۹۸	زمستان ۶۵
۲۰۰	آغاز عملیات کربلای (۴)

- لشکریان حضرت مهدی (عج) ۲۰۲
- توصیف عملیات کربلای (۵) ۲۰۴
- عملیات کانال پرورش ماهی ۲۰۶
- رمز موفقیت یگان دریایی ۲۱۷
- نظر رزمندگان اسلام نسبت به فرمانده یگان دریایی ۲۱۸
- زندگینامه تعدادی از شهدای لشکر (شهید سعید شجاعی فر) ۲۲۳
- سردار شهید علم‌آبادی (تخریب) ۲۲۷
- سردار شهید حاجیدلم، پوری پور (گردان پل) ۲۳۱
- شهید حمزه کریم بخش ۲۳۴
- شهید سید کمال (جلال) خلیلی ۲۳۶
- شهید ابراهیم معانی جو ۲۳۸
- شهید فاروق صدیقی ۲۳۹
- آشنایی با تعدادی از رزمندگان لشکر (سرهنگ پاسدار سید عیسی صدیق) ... ۲۴۲
- سرهنگ پاسدار سهراب آقائیان فرماندهی وقت یگان دریایی ۲۴۳
- حجت الاسلام و المسلمین حاج مهدی صادقی خمایی (تبلیغات) ۲۴۳
- سرهنگ پاسدار جانباز اصغر فلاح فعال ۲۴۸
- سرهنگ پاسدار حاج محمود رمضانی پور (ارزیابی) ۲۵۱
- سرهنگ پاسدار جانباز حاج هادی عاشوردهی (بسیج و برنامه ریزی) ۲۵۶
- سرهنگ جانباز پاسدار محمد رضا حسین نظر (پشتیبانی) ۲۶۰
- سرهنگ پاسدار جانباز حمزه مومنی ۲۶۲

- سرهنک پاسدار بهمن فلاحتی (یگان دریائی) ۲۶۴
- سرهنک پاسدار جانباز حاج خلیل کریم بخش (اطلاعات) ۲۶۸
- مهندس بهرام ربیعی (فرمانده گردان پل) ۲۷۳
- سرهنک پاسدار جانباز فضل الله وثاقتی شریف (تخریب) ۲۷۷
- سرهنک پاسدار فریدون مهوار عسگری (گردان پل) ۲۷۹
- سرگرد پاسدار محمد کریم سرمیلی (مهندسی رزمی) ۲۸۲
- سرهنک پاسدار محمد رضا دهقان (تخریب) ۲۸۴
- سرهنک پاسدار سید بابایی (استحکامات) ۲۹۱
- سروان جانباز پاسدار ابراهیم سرشار (مهندسی رزمی) ۲۹۳
- سروان پاسدار مراد مرادی (مهندسی رزمی) ۲۹۴
- سروان پاسدار ابراهیم اکبری (مهندسی رزمی) ۲۹۵
- سرهنک پاسدار علی اصغر امانی (تخریب) ۲۹۷
- سرهنک پاسدار حسن یاری (بهداری) ۳۰۰
- مصاحبه با سرکار خانم فاطمه رفیعی (همسر شهید صارمی) ۳۰۳
- پیام سرلشکر پاسدار محمد علی جعفری بمناسبت شهادت شهید صارمی ۳۱۰
- مصاحبه با سرکار خانم ملیحه مهدیزاده ۳۱۱
- بخشی از پیام سرهنک علی صبوری منش در یادواره مقاومت و پایداری ملایر ۳۱۸
- بیانات سرهنک علی صبوری منش در جمع خبرنگاران به گزارش ایرنا ... ۳۱۹
- مصاحبه با دکتر حسن دادرس (استاد دانشگاه) ۳۲۱
- چشمان بیدار گروه مهندسی لشکر ۴۳ امام علی (ع) ۳۳۰

پیش گفتار

جنگ تحمیلی عراق علیه ایران یکی از بزرگترین و طولانی ترین جنگ ها تا کنون بوده است. این جنگ دارای ویژگی های خاصی است. یکی اینکه در جهت ادامه راه انقلاب اسلام بوده ، هم در هدف هم در انگیزه ، دیگری در نحوه برخورد با دشمنان نظامی ، این جنگ یک حرکت عقیدتی و آرمانی داشت که آن را از همه جنگ ها متمایز می کند. هر چند دشمن توانست در ابتدای جنگ قسمت هایی از خاک میهن عزیزمان را تصرف کند و به اشغال خود درآورد. ولی به یمن وجود مبارک حضرت امام (ره) و غیرت رزمندگان اسلام این حرکت بسوی یک حرکت آرمانی و عقیدتی پیش برود و در کوتاه ترین زمان نه تنها تمامی تجاوزات دشمن را متوقف کند ، بلکه آنها را از خاک خود نیز به عقب براند و صدمات بسیاری به دشمن وارد نماید و طعم تلخ شکست و درماندگی را به او بچشاند.

بررسی مسائل مهندسی رزمی به یقین همه صاحب نظران و فرماندهان نظامی (خودی و دشمن) در طول دفاع مقدس نشان می دهد که مهندسی رزمی یکی از رکن های اصلی جنگ تحمیلی است.

در طول دفاع مقدس یگان های مهندسی رزمی در ابتدا از اقدامات اولیه سنگر سازی ، ایجاد خاکریز ، احداث راه ، مسیر تکاملی پیدا کرد و به رغم

کم تجربگی و نداشتن سازمان مناسب جایگاه خود را پیدا کرد و در ادامه جنگ و عملیات های بزرگ و با به غنیمت گرفتن ادوات و تجهیزات به فنون جدید دست پیدا کرد و عملا یگان های مهندسی با ساخت و نصب تجهیزات مناسب ، حفر کانال ، احداث سنگر ها و ایجاد خاکریز ها در کمترین زمان ممکن نشان از قدرت مهندسی رزمی در جنگ تحمیلی بود .

سپاه پاسداران با توجه به اقدامات مهم و بسیار زیاد دشمن در استفاده از مهندسی رزمی ، خود با ایجاد موانع ایذایی و تاکتیکی استفاده از تمام فنون مهندسی رزمی و به خصوص اقدامات از جمله حفر کانال های متفاوت ، ایجاد سنگرهای بسیار مستحکم و بی شکلی ، ایجاد میادین وسیعی از مین های ضد نفر ، ضد خودرو و ضد تانک گرفته تا شبکه های فوگاز ، تله گذاری مین ها ، سیم های خاردار رشته ای ، مین های و فرشی ، ایجاد باتلاق ، ایجاد انواع دژهای بسیار مستحکم برای کند کردن حرکت دشمن و یا جلوگیری از عملیات های بزرگ نیروهای عراق ، اقدام به تکمیل چندین لشکر مهندسی رزمی در سال ۶۳ نمود .

لشکر ۴۳ امام علی (ع) یکی از لشکرهای مهندسی رزمی بود که برای پشتیبانی رزمی رزمندگان اسلام در سال ۶۳ تشکیل شد . مقر اصلی لشکر در شهر کرمانشاه ، جنب اداره راه و مقر دوم در اهواز بود .

این لشکر به استعداد ۱۰ گردان عملیاتی از جمله: چهار گردان پل شناور و ثابت ، دو گردان عملیات خاکی ، یک گردان دریایی ، یک گردان استحکامات ، یک گردان تخریب ، یک گردان رزمی پا به عرصه عملیات های مختلف نهاد . اولین تجربه لشکر در عملیات ها با سازمان جدید عملیات بدر در منطقه هور العظیم شکل گرفت .

هور العظیم محدوده ای از خاک جمهوری اسلامی و خاک عراق بود که دشمن با استفاده از آب هور محدوده ی بسیار زیادی را به زیر آب برده حتی به صورت دریاچه در آورده بود تا رزمندگان اسلام به راحتی نتوانند با تجهیزات موجود اقدام به عملیات نمایند. بیشتر از مدت سه ماه گردان های پل شناور با انتقال قطعات پل ها از اهواز به منطقه و تخلیه نمودن در آب های هور العظیم با هزاران زحمت بویژه شبانه در تاریکی مطلق و یگان دریایی با استفاده از قایق و لندی نسبت به جابجایی قطعات پل از بردن آنها در بین آبراه هایی که توسط برادران این گردان ایجاد شده بود و استتار آنها در بین نیزارها ادامه داشت. در عملیات بدر گردان های پل شناور با همکاری یگان دریایی نسبت به مواز و نصب قطعات پلی به طول ۱۱ کیلومتر در قلب هور العظیم در سیه بیشترین گلوله باران ها و بمباران های دشمن احداث نمایند که حیرت دشمنان اسلام را در بر داشت کم کم این لشکر یکی از موفق ترین لشکرهای مهندسی رزمی در طول دفاع مقدس بوده است.

گردان های پل شناور با ارتقاء پل های جدید و غنای جدیدتری دست پیدا کردند نصب پل بر روی آب های راکد هور و رودخانه های عظیم و خروشان از جمله کارون ، بهمنشیر و آروند رود از جمله کارهای موفق گردان های پل شناور بود. یگان دریایی با استفاده از پرسنل مجرب آموزش دیده ی کار کرده و آشنا به آب و رودخانه اقدامات بسیار زیبا و با ارزشی از خودشان به نمایش گذاشتند. حضور فرماندهان با کفایت و مدیر مردان دریادل بسیجی در عملیات هایی همچون بدر ، والفجر ۸ ، کربلای ۵ با هدایت سکان قایق ها و لندی و... برای انتقال رزمندگان اسلام از عرض رودخانه و هور العظیم برای ادامه ی تک ، کشیدن و انتقال ادوات ، خودرو ، تجهیزات آب و خوراک رزمندگان از جمله اقدامات این عزیزان بود.

زحمت عبور از عرض رودخانه ی آروند با مشکلات و مسائلی از قبیل شدت جریان آب، بمباران هوایی، گلوله باران تانک ها و توپ های دشمن همه و همه مؤید تلاش و خستگی ناپذیری رزمندگان یگان دریایی بود. مجروح شدن، غرق شدن و در نهایت شهید شدن آنها در عین بی همراهی و بی کسی و غریبی در تلاطم امواج سهمگین آب های وحشی، همه نمونه ای از رشادت، جواز ردی و ولایت پذیری رزمندگان یگان دریایی و پل شناور بود.

زحمت احداث خاکریز برای بستن دید و تیر دشمن، ایجاد سنگر های انفرادی و اجتماعی، ایجاد دژهای مقاوم، ایجاد اورژانس و بیمارستان صحرائی، احداث قرارگاه های عملیاتی، پر کردن کانال های دشمن، تسهیل در حرکت آسان رزمندگان در حین عملیات با تمام وجود که نشان از ایثار، پایداری، مقاومت و احساس تکلیف رزمندگان این لشکر در گردان های عملیات خاکی و راه و استحکامات بود.

پاکسازی میادین مین و تخریب موانع ایجاد شده دشمن ایجاد معبر برای عبور رزمندگان باقیق های تندرو، انهدام دژها و بستن آن از جمله اقدامات گردان تخریب این یگان بود.

جنگ ما بیشتر از هر چیزی با مهندسی دشمن بود که شایع جنگ با انواع موانع گسترده پدافندی و عبور از آن در زمین مسلح به انواع متعدد میادین مین و کانال های عریض و طویل آبی، انواع خاکریز های بلند و دوجداره، دژهای مستحکم، انواع سیم های خاردار گسترده و سنگر های گوناگون و متحد شکل و عبور از رمل می شد. جنگ ما جنگ بلدوزر با تانک های پیشرفته ی تی ۷۲ دشمن بود جنگ ما جنگ ادوات مهندسی در مقابل بمباران های هوایی دشمن، گلوله باران شدید و بی سابقه ادوات، تانک ها،

توپخانه ها ، خمپاره انداز ها و گلوله ی دشمن در بدترین شرایط آب و هوایی موجود بود.

جنگ ما جنگ اراده و ایمان و ولایت پذیری محض رزمندگان لشکر ۴۳ مهندسی امام علی (ع) در مقابل بمب ها گلوله های داغ سربی دشمن بود. رزمندگان لشکر ۴۳ با ایمان و اراده و مقاومت وصف ناپذیر خود حوادث و افتخاراتی را رقم زدند که تا ابد ماندنی شد. گردان های مهندسی رزمی لشکر ۴۳ همواره در پی تلاش شبانه روزی با گذشتن از جان ، مال و زندگی دنیایی خورقه بانه هایی ایجاد کردند که دیگر، قصه های رستم و سهراب کم رنگ شد. ما در این جنگ فرماندهان و عزیزانی را تقدیم این نظام و انقلاب کردیم که هرگز مگر در هر درخت و درختان و دژی نایاب بودند که با نثار خون خود درخت تنومند انقلاب اسلامی را آبیاری نمودند. آنها رفتند تا ما بمانیم و تداوم بخش راه آنها باشیم. به امید نابودی ظلم و ستم و تزویر و برقراری انقلاب جهانی حضرت مهدی (عج) و سامانی مقام عظمای ولایت حضرت امام خامنه ای مدظله العالی

— فرماندهی گروه مهندسی ۴۳ امام علی (ع) سرانجام با دار علی صبوری منش —